

Výročná správa

2007

Zhrnutie

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK
PRE OCHRANU ÚDAJOV

Výročná správa

2007

Zhrnutie

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK
PRE OCHRANU ÚDAJOV

Poštová adresa: rue Wiertz 60 – B-1047 Brusel
Kancelária: rue Montoyer 63, Brusel, Belgicko
Email: edps@edps.europa.eu
webová stránka: www.edps.europa.eu
tel. (32-2) 283 19 00
fax (32-2) 283 19 50

***Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť odpovede na vaše
otázky o Európskej únii***

Bezplatné telefónne číslo (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Niektorí operátori mobilných sietí nepovoľujú prístup k číslam 00800 alebo tieto hovory fakturujú.

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Katalogizačné údaje nájdete na konci tejto publikácie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev, 2008.

ISBN 978-92-95030-72-5

© Európske spoločenstvá, 2008.

Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

Úvod

Tento dokument obsahuje zhrnutie štvrtej výročnej správy o činnostiach európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (EDPS). Správa sa zaoberá rokom 2007, to znamená tretím úplným rokom činnosti EDPS, ktorý vznikol ako nová inštitúcia.

Peter Hustinx (európsky dozorný úradník pre ochranu údajov) a Joaquín Bayo Delgado (asistent dozorného úradníka) sa ujali svojich povinností v januári 2004 s cieľom vytvoriť nezávislý orgán, ktorý sa zaoberá ochranou osobných údajov na úrovni Európskej únie (EÚ). Ich hlavné činnosti podľa nariadenia (ES) č. 45/2001 ⁽¹⁾ sú:

- dozerať na spracovanie osobných údajov na úrovni EÚ s cieľom ubezpečiť sa, že nie sú porušené práva a slobody jednotlivcov, ktorých údaje sa spracúvajú (dozor);
- radiť pri návrhoch nových právnych predpisov EÚ, ktoré majú dosah na ochranu údajov (poradenstvo);
- spolupracovať s ostatnými orgánmi na ochranu údajov s cieľom zabezpečiť vysokú a jednotnú úroveň ochrany údajov v celej Európe (spolupráca).

Zo správy vyplýva, že sa v oblasti dohľadu dosiahol významný pokrok. Dôraz kladený na meranie výsledkov viedol k investíciám zacieleným na dodržiavanie požiadaviek na ochranu údajov vo väčšine inštitúcií a orgánov Spoločenstva. Hoci existujú dôvody k spokojnosti, na dosiahnutie úplného dodržiavania požiadaviek v tejto oblasti je potrebné vynaložiť ďalšie úsilie.

V oblasti poradenstva sa veľký dôraz kládol na potrebu jednotného a účinného rámca ochrany údajov v prvom aj treťom pilieri, pričom nie vždy sa dosiahli uspokojivé výsledky. V správe sa vyzdvihuje aj skutočnosť, že poradné činnosti EDPS sú na prospech čoraz rôznorodejšej škály oblastí politik.

V roku 2007 sa podpísala Lisabonská zmluva, v ktorej sa ustanovuje rozšírená ochrana osobných údajov vrátane pravidiel nezávislého dozoru. Nová zmluva predstavuje v histórii EÚ výrazný míľnik, ktorý by sa mal vnímať aj ako výzva. Základné záruky vyzdvihnuté v zmluvách musia nadobudnúť konkrétnu podobu v praxi. To platí nielen vtedy, keď inštitúcie a orgány spracúvajú osobné údaje, ale aj keď pripravujú pravidlá a politiky, ktoré môžu zasahovať do práv a slobôd európskych občanov.

⁽¹⁾ Nariadenie (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

Výsledky za rok 2007

Vo výročnej správe za rok 2006 sa stanovili nižšie uvedené hlavné ciele pre rok 2007. Väčšinu z nich sa podarilo úplne alebo čiastočne splniť.

● Rozsah siete úradníkov pre ochranu údajov

Sieť úradníkov pre ochranu údajov by mala dosiahnuť plný rozsah a jej činnosti by mali zahŕňať všetky inštitúcie a orgány. EDPS aj naďalej výrazne podporoval a usmerňoval vznik funkcií úradníkov pre ochranu údajov, pričom hlavnú pozornosť venoval novovymenovaným úradníkom.

● Pokračovanie predbežných kontrol

Počet predbežných kontrol, ktoré sa týkajú uskutočňovaných operácií spracovania údajov, sa podstatne zvýšil, ale na splnení povinností musí ešte väčšina inštitúcií a orgánov pracovať.

● Inšpekcie a kontroly

EDPS začal od jari 2007 merať pokrok pri uplatňovaní nariadenia (ES) č. 45/2001. Do tohto merania boli zapojené všetky inštitúcie a orgány. O všeobecných, ako aj jednotlivých výsledkoch sa pripravila správa (pozri kapitolu 2 výročnej správy).

● Priemyselná televízia

Dokončili sa prieskumy o využívaní priemyselnej televízie na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni, pričom sa vyriešili rôzne otázky týkajúce sa jednotlivých inštitúcií alebo orgánov. Tieto skúsenosti budú základom pre návrh usmernení, ktoré sa v súčasnosti pripravujú.

● Horizontálne otázky

Nepretržite sa analyzujú stanoviská k predbežným kontrolám a rozhodnutia o sťažnostiach s cieľom identifikovať horizontálne otázky. Prvé správy s usmerneniami pre všetky inštitúcie a orgány Spoločenstva sa uverejnia v roku 2008. S príslušnými orgánmi sa prediskutovali otázky týkajúce sa uchovávanía zdravotných údajov alebo údajov z disciplinárnych konaní.

● Konzultácie o návrhoch právnych predpisov

EDPS naďalej vydával stanoviská k návrhom nových právnych predpisov a zabezpečoval primerané nadväzujúce kroky. Táto poradenská úloha sa týka širšej škály tém a vychádza zo systematického súboru a výberu priorít.

- **Ochrana údajov v treťom pilieri**

Osobitná pozornosť sa venovala vypracovaniu všeobecného rámca ochrany údajov v treťom pilieri a návrhom na výmenu osobných údajov cez hranice. V oboch prípadoch však mali tieto aktivity bohužiaľ len obmedzený dosah.

- **Propagačné aktivity v oblasti ochrany údajov**

EDPS poskytoval výraznú podporu aktivitám nadväzujúcim na „londýnsku iniciatívu“ zameranú na „propagáciu a zefektívňovanie ochrany údajov“.

- **Rokovací poriadok**

V priebehu roku 2008 sa prijme rokovací poriadok. Práce na rôznych vnútorných príručkách výrazne pokročili.

- **Riadenie zdrojov**

Zlepšilo sa riadenie finančných a ľudských zdrojov (obnova rozpočtovej štruktúry, vnútorné predpisy pre hodnotenie zamestnancov a vypracovanie stratégie odbornej prípravy). Medzi ďalšie zlepšenia patrí aj zavedenie systému vnútornej kontroly a vymenovanie úradníka pre ochranu údajov.

Ciele na rok 2008

Na rok 2008 sa stanovili tieto hlavné ciele. Ich plnením sa budeme zaoberať v ďalšej výročnej správe.

- **Podpora siete úradníkov pre ochranu údajov**

Naďalej sa budú vo veľkej miere podporovať vnútorní úradníci pre ochranu údajov, a to najmä v nedávno zriadených agentúrach. EDPS bude presadzovať aj ďalšiu výmenu odborných skúseností a najlepších postupov medzi nimi.

- **Úloha predbežnej kontroly**

Vo väčšine inštitúcií a orgánov sa ukončia predbežné kontroly prebiehajúcich operácií spracovania údajov. Osobitný dôraz sa bude klásť na realizáciu odporúčaní.

- **Horizontálne usmernenia**

Vypracujú sa usmernenia k dôležitým otázkam, ktoré sú spoločné pre všetky inštitúcie a orgány (napr. spracovanie údajov súvisiacich so zdravím, poskytovanie prístupu dotknutým osobám a riešenie otázky využívania priemyselnej televízie).

- **Meranie dodržiavania požiadaviek**

Aj naďalej sa bude merať dodržiavanie nariadenia (ES) č. 45/2001, pričom sa budú čoraz častejšie vykonávať inšpekcie na mieste. Uverejní sa všeobecná koncepcia inšpekcií.

- **Rozsiahle systémy**

V blízkej budúcnosti bude EDPS spolu s vnútroštátnymi dozornými orgánmi ďalej pracovať na budovaní koordinovaného dozoru nad systémom Eurodac a oblasti odborných poznatkov potrebných na dozor nad rozsiahlymi systémami, ako sú systém SIS II a VIS.

- **Stanoviská k právnym predpisom**

EDPS bude aj naďalej včas vydávať stanoviská alebo pripomienky k návrhom nových právnych predpisov, pričom bude vychádzať zo systematického súboru dôležitých tém a priorít, a bude zabezpečovať primerané nadväzné činnosti.

- **Lisabonská zmluva**

EDPS bude aj naďalej sledovať vývoj v súvislosti s Lisabonskou zmluvou a pozorne analyzovať jej vplyv na ochranu údajov (a v prípade potreby poskytovať v tejto súvislosti poradenstvo).

- **Informácie online**

EDPS má v úmysle aktualizovať a rozširovať informácie dostupné na webovej stránke a ďalej skvalitňovať svojho elektronického spravodajcu.

- **Rokovací poriadok**

EDPS prijme a uverejní rokovací poriadok, ktorý sa bude zaoberať jeho jednotlivými úlohami a činnosťami. Praktické nástroje pre zainteresované strany budú prístupné cez internet.

- **Riadenie zdrojov**

EDPS bude konsolidovať a ďalej rozvíjať niektoré činnosti týkajúce sa finančných a ľudských zdrojov a skvalitňovať iné vnútorné pracovné postupy.

Dozor

Jednou z hlavných úloh EDPS je vykonávať nezávislý dozor nad operáciami spracovania údajov, ktoré vykonávajú inštitúcie a orgány Spoločenstva. Právnym rámcom je nariadenie (ES) č. 45/2001, ktorým sa ustanovujú povinnosti tých, ktorí údaje spracúvajú, spolu s právami tých, ktorých osobné údaje sa spracúvajú.

Operácie spracovania osobných údajov, ktoré pre dotknuté osoby nepredstavujú osobitné riziká, sa oznámia úradníkovi pre ochranu úradov príslušnej inštitúcie alebo orgánu. Ak spracovanie osobných údajov predstavuje pre tých, ktorých údaje sa spracúvajú, osobitné riziká, je potrebné, aby EDPS vykonal ich predbežnú kontrolu. EDPS následne stanoví, či je toto spracovanie v súlade s uvedeným nariadením.

Rozsah úloh v oblasti dozoru, ktoré plní asistent dozorného úradníka, siahajú od poskytovania poradenstva a pomoci úradníkom pre ochranu údajov a vykonávania predbežných kontrol rizikových operácií spracovania údajov až po prešetrovanie a riešenie sťažností. Medzi jeho úlohy patrí aj poskytovanie podkladových materiálov a stanovísk a dozor nad centrálnou jednotkou systému Eurodac.

V roku 2007 boli v oblasti dozoru hlavnou činnosťou aj naďalej **predbežné kontroly**.

Ako sa uviedlo aj vo výročných správach za rok 2005 a 2006, EDPS neustále vyzýva úradníkov pre ochranu údajov, aby zvyšovali počet oznámení o predbežnej kontrole zaslaných EDPS. Cieľom stanovenia termínu na doručenie oznámení európskemu dozornému úradníkovi v súvislosti s predbežnými kontrolami, ktorým bola jar 2007, bolo iniciovať zvýšené úsilie inštitúcií a orgánov Spoločenstva na úplné splnenie ich oznamovacích povinností. Výsledkom bol výrazný nárast oznámení.

Na základe 101 oznámení sa v roku 2007 vydalo **90 stanovísk k predbežnej kontrole** ⁽²⁾. Uvedených 101 vecí na predbežnú kontrolu, ku ktorým sa vydalo formálne stanovisko, znamená oproti roku 2006 nárast práce v oblasti predbežnej kontroly o 77,19 %. Tento objem práce nepochybne súvisí s uvedeným termínom, ktorým bola jar 2007.

Len 11 z týchto vecí predstavovalo prípady „**riadnej**“ **predbežnej kontroly**, t. j. že dotknuté inštitúcie konali podľa postupu predbežnej kontroly ešte pred začatím používania operácie spracovania údajov. Okrem týchto 101 vecí, v ktorých sa vydalo stanovisko, sa EDPS zaoberal aj 31 vecami, o ktorých sa rozhodlo, že predbežnej kontrole nepodliehajú – 11 z nich patrilo do kategórie elektronického monitorovania komunikácie.

Pokiaľ ide o **množstvo času**, ktorý EDPS a inštitúcie a orgány Spoločenstva v tejto súvislosti potrebujú, počet dní, ktoré EDPS potreboval na prípravu stanoviska bol o jeden deň menej ako v roku 2006 (priemer za rok 2007 dosiahol 56,9 dňa), čo vzhľadom na nárast počtu a zložitosti

⁽²⁾ Zo 101 oznámení sa z praktických dôvodov a vzhľadom na skutočnosť, že niektoré prípady boli navzájom prepojené, 15 oznámení úradu OLAF riešilo spoločne v štyroch samostatných stanoviskách. Z tohto dôvodu bolo 101 oznámení, ale len 90 stanovísk.

oznámení možno považovať za veľmi uspokojujúci výsledok. Počet dní predĺženia lehoty zo strany EDPS predstavuje tiež takmer o jeden deň menej ako v roku 2006. Okrem toho hoci predĺženie lehoty môže byť maximálne dva mesiace, v bežných prípadoch bolo kratšie ako mesiac.

Obavy EDPS však vyvoláva príliš dlhé obdobie, ktoré inštitúcie a orgány Spoločenstva potrebujú na získanie informácií. V tejto súvislosti EDPS opätovne inštitúciám a orgánom pripomína ich povinnosť spolupracovať a poskytovať požadované informácie.

V roku 2007 sa **spätné predbežné kontroly** ⁽³⁾ týkali predovšetkým týchto otázok: zdravotných údajov spracúvaných inštitúciami a orgánmi, náboru pracovníkov a výberom kandidátov, hodnotením pracovníkov (najmä certifikačného a atestačného postupu, ako aj predčasného odchodu do dôchodku), postupov úradu OLAF, záznamov sociálneho zabezpečenia a elektronického monitorovania.

Pokiaľ ide o hlavné otázky riadnych predbežných kontrol, v roku 2007 vzrástol význam systémov riadenia času v Európskej komisii.

Čo sa týka nadväzných činností na stanoviská k predbežným kontrolám, EDPS uzavrel v roku 2007 38 prípadov, viac než dvojnásobok oproti roku 2006, čo je aj vďaka systematickému sledovaniu plnenia odporúčaní, ktoré vydal.

Celkovo možno konštatovať, že činnosti EDPS počas roku 2007 poukazujú na skutočnosť, že **termín**, ktorým bola **jar 2007**, viedol k významnému nárastu počtu oznámení od mnohých úradníkov pre ochranu údajov, a to najmä počas prvého polroka 2007. Inštitúcie a agentúry však ešte stále majú čo zlepšovať, pokiaľ ide o čas, ktorý potrebujú na zaslanie odpovede na žiadosti EDPS o ďalšie informácie.

V roku 2008 sa úsilie zameria predovšetkým na tieto body:

- inštitúcie by mali dokončiť proces zasielania spätných oznámení a agentúry by mali v tomto smere v roku 2008 vykonať významný krok;
- naďalej sa bude systematicky sledovať plnenie odporúčaní prostredníctvom informácií od prevádzkovateľa v kombinácii s inšpekciami na mieste. To zahŕňa aj úplné dodržiavanie postupu oznamovania úradníkom pre ochranu údajov, ako aj povinnosti oznamovať riadne predbežné kontroly EDPS pred začiatkom vykonávania operácie spracúvania údajov.

V roku 2007 sa doručilo 65 **sťažností**, z ktorých EDPS 29 uznal za prípustné a ďalej preskúmal. Aj naďalej veľká väčšina doručených sťažností nepatrila do dozornej právomoci EDPS, napríklad preto, že sa týkali výlučne spracovania osobných údajov na úrovni členských štátov (v takom prípade je príslušný vnútroštátny orgán na ochranu údajov). Prípady, ktoré sa uznali za prípustné, sa týkali najmä: zberu príliš veľkého množstva údajov o návštevníkoch, prístupu k údajom, preposielania a kopírovania elektronickej pošty, požiadavky na údaje z kreditnej karty, spracovania citlivých údajov, práva na opravu a povinnosti poskytovať informácie.

⁽³⁾ „Spätné“ predbežné kontroly sa týkajú operácií spracúvania, ktoré sa začali vykonávať pred vymenovaním EDPS a jeho asistenta (17. januára 2004), a preto sa nemohli vykonať pred začatím.

V roku 2006 sa s **Európskym ombudsmanom** podpísalo memorandum o porozumení s cieľom vyhnúť sa zbytočnej duplicitě a zabezpečiť jednotný prístup k otázkam ochrany údajov, ktoré sa stali predmetom sťažností. V praktickom živote viedlo memorandum k užitočnej výmene dôležitých informácií medzi EDPS a Európskym ombudsmanom.

Počas roka 2007 uskutočnil EDPS viacero **prešetroení**. Z nich si dve, konkrétne bezpečnostný audit úradu OLAF a úloha Európskej centrálnej banky (ECB) v prípade SWIFT ⁽⁴⁾, vyžiadali jeho osobitnú pozornosť.

Prvý prípad sa týkal činností spracovania údajov, ktoré prebiehajú na tej istej informačnej infraštruktúre. EDPS sa rozhodol vykonať bezpečnostnú inšpekciu a analyzoval bezpečnostné opatrenia úradu OLAF na horizontálnej úrovni. Po tom, ako poskytol usmernenie vo forme odporúčaní, EDPS skonštatoval, že je veľmi spokojný s bezpečnostnými opatreniami, ktoré OLAF prijal v oblasti svojich informačných systémov a aplikácií.

Pokiaľ ide o druhý uvedený prípad, EDPS vydal vo februári 2007 stanovisko o úlohe ECB ako orgánu dohľadu, používateľa a tvorca politik. EDPS požiadal hlavné inštitúcie ES, aby poskytli vysvetlenie k používaným platobným systémom a zmluvným vzťahom so SWIFT-om. Na základe získaných informácií príslušným inštitúciám Spoločenstva odporučil, aby zabezpečili, že sa zamestnancom a ďalším osobám, s ktorými sú v zmluvnom vzťahu, poskytujú dostatočné informácie. V roku 2008 sa pokrok v tejto oblasti bude pozorne monitorovať.

EDPS ďalej poskytoval poradenstvo v súvislosti so **správnymi opatreniami**, ktoré inštitúcie a orgány Spoločenstva mali v úmysle vykonať a ktoré sa týkali spracúvania osobných údajov. Nastolila sa pestrá škála otázok vrátane stanovenia období archivovania niektorých kategórií údajov, dokumentov zaoberajúcich sa stratégiou v oblasti internetu, postupov vyšetrovania podvodov a korupcie, výmeny informácií, vykonávacích predpisov v oblasti ochrany údajov a pre určenie rozhodného vnútroštátneho práva o ochrane údajov.

EDPS pokračoval v práci na **usmerneniach pre využívanie priemyselnej televízie**, ktorých cieľom je poskytnúť inštitúciám a orgánom praktické usmernenie, aby sa pri používaní systémov priemyselnej televízie dodržiavali pravidlá na ochranu údajov. Na jar 2007 vykonal za pomoci orgánov na ochranu údajov medzinárodný prieskum medzi členskými štátmi EÚ. Tento prieskum sa týkal predpisov na ochranu údajov uplatňovaných pri používaní priemyselnej televízie v rámci EÚ. EDPS taktiež odpovedal na tri žiadosti o poradenstvo súvisiace s používaním priemyselnej televízie, ktoré mu zaslali úradníci pre ochranu údajov dvoch inštitúcií. Všetky tri prípady súviseli s používaním videozáznamov na účely, ktoré sa netýkali bezpečnosti.

Počas roka 2007 pokračovala spolupráca s vnútroštátnymi orgánmi pre ochranu údajov v oblasti spoločného dohľadu nad systémom **Eurodac**. V novembri 2007 sa predložila záverečná správa z hĺbkového bezpečnostného auditu, ktorý sa začal v septembri 2006.

(4) Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication – Spoločnosť pre celosvetovú medzibankovú finančnú telekomunikáciu (SWIFT).

Na základe dohody EDPS s Európskou agentúrou pre bezpečnosť sietí a informácií poskytla agentúra kontakty na vnútroštátne profesionálne organizácie a poradenstvo v oblasti metodiky bezpečnostného auditu. EDPS závery a odporúčania potvrdil. Hlavným záverom bolo, že pôvodne zavedené bezpečnostné opatrenia systému Eurodac a spôsob, ktorým sa uplatňovali počas prvých štyroch rokov jeho činnosti, poskytovali ku dnešnému dňu primeranú ochranu. Niektoré súčasti systémov a bezpečnosť z organizačného hľadiska vykazujú isté slabiny, ktorým sa bude potrebné venovať.

Konzultácie

V roku 2007 EDPS posilnil svoju úlohu poradcu k návrhom právnych predpisov EÚ a iným súvisiacim dokumentom.

Do centra jeho aktivít sa viac než v predchádzajúcich rokoch dostala **budúcnosť samotného právneho rámca ochrany údajov**.

Po prvé, rozsiahlu pozornosť EDPS si naďalej vyžadoval návrh rámcového rozhodnutia Rady o ochrane osobných údajov spracúvaných v rámci policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach.

Po druhé, v stanovisku k oznámeniu Komisie o pokračovaní pracovného programu pre lepšiu implementáciu smernice o ochrane údajov EDPS vyjadril názor, že zmeny tejto smernice sú v dlhodobejšom horizonte podľa všetkého nevyhnutné, a navrhol, aby sa pozornosť budúcim zmenám začala venovať čo najskôr. Po tretie, podpísanie Lisabonskej dohody má na ochranu údajov významné dôsledky.

EDPS po prvý raz začal uvažovať o možnej potrebe vytvoriť v budúcnosti osobitný právny rámec na ochranu údajov v oblasti technológií **rádiofrekvenčnej identifikácie (RFID)**. Táto osobitná oblasť je úplne nová a môže mať zásadný dosah na našu spoločnosť a na ochranu základných práv, akými sú právo na ochranu súkromia a údajov.

V roku 2007 EDPS vykonával činnosti súvisiace s vývojom v rôznych oblastiach, ktorých spoločným menovateľom je, že všetky prispeli k vzniku „**monitorovanej spoločnosti**“. Medzi tieto oblasti patria nové nástroje vynucovania práva na účely zhromažďovania a spracovania osobných údajov, zvýšené využívanie biometrických údajov a RFID, ako aj rastúci význam presúvania údajov po celom svete.

V roku 2007 vydal EDPS k návrhom právnych predpisov EÚ **12 stanovísk**. Okrem toho častejšie využíval ďalšie nástroje, ako sú napríklad pripomienky. Túto voľbu nástrojov však nemožno vnímať ako štrukturálny posun v jeho prístupe.

EDPS už vysvetlil, že cieľom jeho účasti na legislatívnom procese EÚ je aktívne presadzovať náležité uváženie vplyvu jednotlivých legislatívnych opatrení na ochranu súkromia a údajov pred ich prijatím. Ochrane súkromia a údajov sa musí venovať náležitá pozornosť v hodnoteniach vplyvu, ktoré pripravuje Komisia.

Zoznam zámerov

V decembri 2007 sa na webovej stránke EDPS zverejnil **Zoznam zámerov na rok 2008** (druhý ročný zoznam zámerov). Sledujú sa v ňom tie isté hlavné smery ako v Zozname zámerov na rok 2007.

Z prílohy k tomuto zoznamu je zrejmé, že rozsah činností EDPS v súčasnosti zahŕňa širokú škálu politík. Uvedené návrhy sa dotýkajú 13 rôznych útvarov Komisie (ADMIN, EMPL, ENT, ESTAT, INFSO, JLS, MARKT, OLAF, RELEX, SANCO, SG, TAXUD a TREN).

Stanoviská

V oblasti **slobody, bezpečnosti a spravodlivosti** („tretí pilier“, ktorý predstavuje pre EDPS dôležitú oblasť) vyvolávalo osobitné obavy prijatie nových návrhov, ktorými sa uľahčovalo uchovávanie informácií orgánmi činnými v trestnom konaní a ich výmena bez toho, aby sa riadne zhodnotila účinnosť existujúcich právnych nástrojov. Nové nástroje sa vytvárajú ešte pred tým, ako sa existujúce nástroje začali plne uplatňovať. Táto otázka je mimoriadne závažná v súvislosti s prenesením Prümskej zmluvy na úroveň EÚ a do európskeho systému osobných záznamov o cestujúcim.

Ďalšou otázkou, ktorá v stanoviskách EDPS týkajúcich sa tretieho piliera zohrávala ústrednú úlohu, bola neexistencia komplexného právneho rámca ochrany údajov.

Tretou problematickou otázkou je skutočnosť, že predpisy EÚ zaväzujú členské štáty, aby na plnenie istých úloh zriadili vnútroštátne orgány, ale ponechávajú im široké právomoci, pokiaľ ide o podmienky ich fungovania. To kladie prekážky členským štátom vo výmene informácií a má vplyv na právnu istotu dotknutých osôb, ktorých údaje sa medzi orgánmi jednotlivých členských štátov vymieňajú.

Výmena informácií s tretími krajinami na účely vynucovania práva bola osobitnou otázkou, ktorou sa zaoberali iné stanoviská EDPS.

Dve stanoviská sa vydali v súvislosti s oznámeniami Komisie o **budúcom rámci ochrany údajov**. V stanovisku k oznámeniu o lepšej implementácii smernice o ochrane údajov ⁽⁵⁾ načrtol EDPS meniacu sa situáciu z viacerých pohľadov, pričom jedným z nich bola interakcia s technológiami. Nedávne výsledky technologického pokroku jednoznačne ovplyvňuje požiadavky na účinný právny rámec na ochranu údajov. Jednu z významných oblastí technologického pokroku predstavuje RFID, ktorým sa venovalo osobitné stanovisko EDPS.

Ostatných päť stanovísk, ktoré sa zverejnili v roku 2007, mali rôzny charakter a zaoberali sa takými oblasťami, ako sú clá, štatistika, cestná doprava, poľnohospodárstvo a sociálne zabezpečenie.

⁽⁵⁾ Stanovisko z 25. júla 2007 k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu a Rade o pokračovaní pracovného programu pre lepšiu implementáciu smernice o ochrane údajov, Ú. v. EÚ C 255, 27.10.2007, s. 1.

Nové trendy

V stanovisku k oznámeniu o lepšej implementácii smernice o ochrane údajov EDPS vytýčil päť oblastí, ktoré budú viesť k zmenám:

- interakcia s technológiami,
- vplyv Lisabonskej zmluvy,
- vynucovanie práva,
- globálne súkromie a súdna právomoc a
- plné vykonávanie smernice (ES) č. 45/2001.

Tento zoznam bude slúžiť ako program budúcich činností EDPS.

Pokiaľ ide o **interakciu s technológiami**, je potrebné zvýrazniť tieto hlavné trendy:

- digitálne médiá prostredníctvom užívateľsky definovaných aplikácií obsahujú čoraz viac údajov o sociálnom živote osôb, pričom väčšina týchto údajov sú osobné údaje;
- dátové strediská môžu ohlásiť ukončenie užívania počítačov, v ktorých sa údaje a konkrétne osobné údaje dosiaľ spracúvali;
- európske úsilie v oblasti výskumu a vývoja ponúka výbornú príležitosť na začlenenie požiadaviek na ochranu súkromia a údajov, pričom neoddeliteľnou súčasťou týchto iniciatív v oblasti výskumu a vývoja by mala byť zásada prihliadať na ochranu súkromia už v štádiu návrhu.

Nadobudnutím platnosti **Lisabonskej zmluvy** sa zmení právny rámec EÚ. To bude mať aj následky na činnosti EDPS v oblasti poradenstva.

A nakoniec sa bude EDPS aktívne zúčastňovať diskusií o možných budúcich zmenách smernice o ochrane údajov (a v niektorých prípadoch ich bude iniciovať).

Spolupráca

Hlavným fórom pre spoluprácu medzi orgánmi pre ochranu údajov v Európe je **pracovná skupina článku 29**. EDPS sa podieľa na práci tejto pracovnej skupiny, ktorá zohráva významnú úlohu, čo sa týka jednotného uplatňovania a výkladu všeobecných zásad smernice 95/46.

Pracovná skupina môže vydávať stanoviská k legislatívnym návrhom alebo podobným dokumentom, ktoré sú osobitne dôležité najmä preto, lebo môžu obsahovať špecifický uhol pohľadu dôležitý z vnútroštátneho hľadiska. EDPS víta tieto stanoviská, ktoré sú v súlade s jeho vlastnými názormi a ku ktorým aktívne prispieva. Ako príklad súladu medzi stanoviskom pracovnej skupiny a EDPS je za rok 2007 možné uviesť oblasť spoločných konzulárnych pokynov o vízach pre diplomatické misie a konzulárne úrady, pokiaľ ide o zavedenie biometrických identifikačných znakov, ako aj oblasť zasielania údajov o cestujúcich v leteckej doprave Spojeným štátom americkým na účely vynucovania práva.

EDPS a pracovná skupina úzko spolupracovali aj pri analýze dvoch rozsiahlych systémov v prvom pilieri, a to systému spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa a informačného systému o vnútornom trhu.

Jedna z najdôležitejších úloh v oblasti spolupráce sa týka systému **Eurodac**, v rámci ktorého sa o povinnosti dozoru nad ochranou údajov s EDPS delia vnútroštátne orgány pre ochranu údajov. V júli 2007 vydala koordinačná skupina pre dozor nad Eurodacom, zložená z vnútroštátnych orgánov pre ochranu údajov a EDPS, správu o prvej koordinovanej inšpekcii tohto systému. Skupina nezistila nijaké indície, ktoré by nasvedčovali zneužívaniu systému Eurodac. Niektoré stránky, napríklad poskytovanie informácií dotknutým osobám, je však potrebné zlepšiť.

EDPS je povinný spolupracovať s dozornými orgánmi pre ochranu údajov v **treťom pilieri** EÚ. Vynakladá úsilie na zabezpečenie vysokej a jednotnej ochrany údajov pri práci spoločných dozorných orgánov pre schengenský systém, Europol, Eurojust a colný informačný systém. V roku 2007 sa pozornosť zamerala na dve otázky: návrh rámcového rozhodnutia o ochrane údajov v treťom pilieri, ktorý predložila Komisia, a výmenu informácií medzi orgánmi činnými v trestnom konaní na základe zásady dostupnosti. V roku 2007 mal EDPS tiež aktívny príspevok na troch zasadnutiach pracovnej skupiny pre policajnú a justičnú spoluprácu.

EDPS sa zúčastnil aj na **európskej a medzinárodnej konferencii** o ochrane údajov a súkromia. Medzinárodná konferencia, ktorá sa konala v septembri 2007 v Montreale, sa sústredila na viacero otázok, s ktorými sa komisári pre ochranu údajov a súkromia potýkajú, medzi ktoré patrí verejná bezpečnosť, globalizácia, právo a technológie, „všadeprítomné používanie informačných technológií“ a „ľudské telo ako databanka“. EDPS predsedal uzavretému zasadnutiu komisárov o londýnskej iniciatíve a podieľal sa na pracovnom seminári o globalizácii.

Komunikácia

Kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o stratégiu a každodenné činnosti inštitúcie, naďalej zohrávajú aktivity v oblasti propagácie a komunikácie. Aj keď nepatria medzi hlavné úlohy EDPS, význam vplyvu propagácie a komunikácie na praktický dosah jeho hlavných úloh sa dá len ťažko zveličiť.

Jednoznačným cieľom komunikačných činností počas prvého roku činnosti EDPS bolo zvýšenie jeho viditeľnosti na politickej mape EÚ. Po troch rokoch od začiatku vykonávania činnosti je pozitívny výsledok tohto komunikačného úsilia očividný. Ako príklad uveďme jeho zvolenie medzi 50 nominantov časopisu European Voices na cenu Európan roka 2007.

EDPS je jedným z hlavných architektov **londýnskej iniciatívy** vytvorenej s cieľom zefektívniť komunikáciu o ochrane údajov a ochranu údajov samotnú a v nadväznosti na túto iniciatívu sa vo februári 2007 aktívne zúčastnil pracovného seminára o komunikácii, ktorý usporiadal orgán pre ochranu údajov Francúzska (CNIL). Dôležitým výsledkom bolo vytvorenie siete komunikačných úradníkov, ktorú budú môcť orgány pre ochranu údajov využívať na výmenu najlepších postupov a uskutočňovanie špecifických projektov.

V roku 2007 EDPS aj naďalej investoval významné množstvo času a úsilia do objasňovania svojho poslania a zvyšovania povedomia o ochrane údajov v **prejavoch** a iných vystúpeniach pre rozličné inštitúcie v rôznych členských štátoch. Okrem toho poskytol asi dvadsať **rozhovorov** pre novinárov z tlačových, televíznych, rozhlasových a elektronických médií z rôznych členských štátov alebo tretích krajín. Uvítal aj **návštevy skupín študentov**, ktorí sa špecializujú na ochranu údajov a/alebo otázky bezpečnosti informačných technológií.

Tlačový útvar odpovedal asi na 160 **žiadostí o informáciu** a radu, ktoré zaslalo mnoho súkromných osôb a zainteresovaných strán.

Na zvýšenie viditeľnosti prebiehajúcich činností EDPS naďalej využíval tieto propagačné a komunikačné nástroje:

- **webovú stránku:** nová verzia webovej stránky začala fungovať vo februári 2007. Stránka využíva technológiu systému správy obsahu webových stránok, ktorá bola vytvorená na uľahčenie práce s veľkým množstvom dokumentov;
- **elektronického spravodajcu:** v roku 2007 sa vydalo päť čísel spravodajcu EDPS. Počet objednávateľov sa zvýšil zo 460 na konci roku 2006 na celkový počet 635 na konci roku 2007;
- **tlačové správy:** v roku 2007 vydal tlačový útvar štrnásť tlačových správ, z ktorých väčšina sa týkala nových stanovísk k legislatívnym návrhom s veľkým významom pre všeobecnú verejnosť;
- **propagačné aktivity:** EDPS sa opäť zúčastnil Dňa ochrany údajov a Dňa otvorených dverí EÚ. V hlavných inštitúciách EÚ mal informačné stánky.

Administratíva, rozpočet a zamestnanci

EDPS sa ako novo založený orgán naďalej rozširoval, pričom v roku 2007 získal oproti roku 2006 dodatočné zdroje. Rozpočet sa zvýšil zo sumy niečo vyše 4 miliónov EUR na takmer 5 miliónov EUR, pričom počet zamestnancov narástol z 24 na 29. Postupne sa rozširovalo aj administratívne prostredie. Na základe ročných priorít sa na riadne fungovanie inštitúcie prijal aj nové interné predpisy, ktoré zohľadňujú potreby a veľkosť inštitúcie.

Ďalej sa zlepšovala spolupráca s Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou, čo viedlo k výrazným úsporám z rozsahu a čím sa vyhlo zbytočnému znásobovaniu administratívnej infraštruktúry a znížili neproduktívne administratívne výdavky.

Pokiaľ ide o ľudské zdroje, okrem náboru nových pracovníkov naďalej každý polrok využili dvaja až traja stážisti program pre stážistov. V roku 2006 prijal EDPS aj vnútornú stratégiu v oblasti odbornej prípravy, ktorá vychádza zo špecifických aktivít inštitúcie a jej strategických cieľov.

Audítorská správa z prvého auditu, ktorý vykonal útvar pre vnútorný audit, doručená v roku 2007 potvrdila, že systém vnútornej kontroly EDPS je schopný poskytnúť dostatočné zabezpečenie, čo sa týka dosiahnutia cieľov inštitúcie.

Na zabezpečenie uplatňovania ustanovení nariadenia (ES) č. 45/2001 sa vymenoval úradník pre ochranu údajov (DPO). Pre rok 2007 sa stanovil zoznam činností vrátane spracúvania osobných údajov.

V spolupráci s útvarmi Európskeho parlamentu začal EDPS pracovať na zavádzaní nového systému správy elektronickej pošty.

Európsky Dozorný úradník pre ochranu údajov

Výročná správa 2007 – Zhrnutie

Luxemburg: Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev.

2008 – 17 s. – 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95030-72-5

Spôsob objednávania publikácií EÚ

Publikácie určené na predaj, ktoré vydal Úrad pre publikácie, si môžete objednať na stránke elektronického kníhkupectva EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu/>).

O adresár predajných miest na celom svete môžete požiadať faxom na čísle:
(352) 2929 42758

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK
PRE OCHRANU ÚDAJOV

*Európsky garant ochrany
osobných údajov*

www.edps.europa.eu

Úrad pre publikácie
Publications.europa.eu